

Plenum

Torsdag 28.2.2019 kl. 16.04—20.28

2.3. Muntlig fråga om hörandet av sakkunniga i social- och hälsovårdsutskottet (Olli-Poika Parviainen gröna)

Muntligt spørsmål MFT 275/2018 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Nästa fråga, ledamot Olli-Poika Parviainen. Jag tror att vi fortfarande är inne på vårdreformen.

Debatt

16.37 Olli-Poika Parviainen vihr: Kyllä olemme, herra puhemies.

Arvoisa herra puhemies! Kyllä jokaiselle ainakin täällä päässä on käynyt selväksi, että sote-uudistuksen alkuperäiset tavoitteet kustannusten kasvun hillinnästä, saumattomista hoitoketjuista ja paremmista palveluista eivät näytä toteutuvan, ja yli hallituskausien menevästä uudistuksesta yritetään nyt väkisin tehdä tällainen viime metrien runnonta, jossa tätä asiaa runtataan valiokuntatasolla läpi muutaman päivänkin varoitusajalla hirveällä kiireellä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa hallitusryhmät estivät tähän kiireeseen vedoten asian normaalin käsittelyn. Eduskuntaryhmämme eivät teistä irrallaan toimi, vaan he ovat osa sitä joukkuetta, jossa tekin pelaatte. Teidän puolueenne estivät asiantuntijoiden käytön sote-kysymyksessä nyt loppumetreillä. Edes kirjallisia lausuntoja ei saa pyytää, vaan hallituksen toimittamat vastineet pitäisi kuitata sellaisenaan. Tämä ei ole oikein. Tällä tavoin ei pystytä varmistumaan siitä, että tämä uudistus on perustuslain mukainen, ja epäily on aiheellinen, sillä hallituksen vastineessa esitetyt muutokset näyttävät monilta osin siltä, että rima heiluu, ellei peräti putoa. Nyt asiantuntijoiden vaihtoehdoksi näyttää jäävän lähinnä tviitata näistä kysymyksistä. Kysyisinkin teiltä, hallitus, millaisena te pidätte tätä menettelyä. Onko tämä mielestänne asianmukaista?

16.38 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen erityisen tarkka nyt tässä herkässä tilanteessa siitä, mikä on eduskunnan ja hallituksen toimivalta. Minun on mahdotonta ottaa kantaa valiokunnan yksittäisiin tapauksiin, joista joitakin versioita on kuultu julkisen keskustelun kautta. Sen rohkenen sanoa sosiaali- ja terveysvaliokunnan pitkäaikaisena jäsenenä, että käsittääkseni normaali käytäntö on, että joskus asiantuntijakuuleminen päättyy ja siitä käynnistyy valmistava keskustelu ja asiantuntijoiden kannan pohjalta muodostuu valiokunnan kanta, vastaavanlainen kuin perustuslakivaliokunnassa, siis yhteentulo ja yhteispäätelmä kaikesta kuullusta ja arvioidusta hallituksen esityksen pohjalta. Ymmärtääkseni tämäntyyppisestä tilanteesta on ollut kysymys, mutta muutoin en halua ottaa tähän kantaa. Totean vain sen, että perustus-

Punkt i protokollet PR 167/2018 rd

lakivaliokuntahan kävi jo läpi sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöä eli sitä vaihetta, josta jo kertaalleen valiokunta on tehnyt kokonaisarvion eli yhteentuleman siitä, mitä mieltä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen lakipykälästä kaikkiaan ollaan.

16.39 Olli-Poika Parviainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunta-puolueet ovat yhtä mieltä sote-uudistuksen periaatteellisesta tarpeesta ja myös keskeisistä tavoitteista, ja kuten me kaikki tiedämme, tämän paketin ylivoimaisesti ongelmallisin osio on valinnanvapauden markkinamalli, josta täälläkin on paljon puhuttu. Se vaarantaa mielestämme uudistuksen kaikki keskeiset tavoitteet aina paremmin yhteensovitetuista palveluista kustannusten kasvun hillintään saakka. Tämän ovat myös monet asiantuntijat todenneet. Markkinamalli pirstoo palvelut ja tekee koko järjestelmästä vaikeasti hallittavan esimerkiksi palveluverkon rakentamisen osalta. Sote-uudistus onkin nyt useamman kerran törmännyt perustuslakiin, ja täälläkin kertaa perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota useisiin asioihin ja on toistakymmentä kohtaa, joita pitäisi tarkistaa.

Arvoisa hallitus, kysyn teiltä siis suoraan: Jos tämä on nyt valinnanvapaudesta eli markkinamallista kiinni, vedätekö te tämän mallin pois? Meillä olisi vielä mahdollisuus saada tässä aikaan jotakin yhdessä. Ja jos te aiotte viedä tätä mallianne eteenpäin, miten te kuvittelette, että Suomi selviää markkinamallin pauloissa?

16.40 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan todeta tähän väitteeseen markkinamallista, että ehkä viime viikkojen vanhuspalvelukeskustelu on muistuttanut meitä siitä, että yksityiset palveluntuottajat ovat jo täällä osana meidän nykyjärjestelmää. Esimerkiksi ikäihmisten ympärivuorokautisen hoivan palveluista puolet on jo yksityisen tuottamia. Valinnanvapauden ajattelutavan muutos suhteessa nykytilaan on se, että jatkossa ikäihminen itse tai omaisensa kanssa yhdessä pääsee valitsemaan reunaehdot täyttävien palveluntuottajien, yksityisten ja julkisten, väliltä sen, missä haluaa oman hoitonsa ja asumisensa tapahtuvan. Tämä on keskeisin ajattelutavan muutos ja ero niihin markkinoihin, jotka ovat jo avautuneet osaksi maamme sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Frågan slutbehandlad.